

Sfântul Spiridon al Trimitundeii (12 Decembrie)

Un moment important din viața Sfântului Spiridon este participarea sa la Sinodul I Ecumenic, care a avut loc în Niceea Bitiniei la anul 325 d.Hr., și minunea pe care a săvârșit-o acolo, prin care a dovedit învățătura Sfinților Părinți, și mai cu seamă a Sfântului Athanasie cel Mare. Și anume că Dumnezeu este treimic, Tatăl, Fiul și Duhul, și că Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu nu este o creatură a Tatălui, ci Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, așa cum au hotărât Părinții în Simbolul de Credință.

În troparul Sfântului Spiridon este consemnat acest fapt: „Soborului celui dintâi te-ai arătat apărător și de minuni făcător, de Dumnezeu purtătorule, Spiridoane, Părintele nostru”. Sfântul Spiridon, luând o cărămidă, s-a rugat cu ardoare și pământul, focul și apa din care era alcătuită s-au separat unele de altele, și astfel a arătat taina Sfintei Treimi.

1. Cercetând acest Sfânt Sinod Ecumenic, doresc să înfățișez cele două tradiții teologice care s-au exprimat acolo pe durata discuțiilor.

Prima tradiție era cea exprimată de Arie și de cei de un cuget cu el, care teologhiseau "aristotelic", folosind rațiunea și speculația și, în general, părerile lui Aristotel. Potrivit lui Aristotel, orice provine din fire este supus necesității. Arie, urmând această părere, susținea că, dat fiind faptul că ceea ce este după fire este supus necesității, înseamnă că Tatăl nu L-a născut pe Cuvântul din firea Sa, ci L-a creat prin voința Sa și, prin urmare, Cuvântul este creatură, prima făptură a creației.

A doua tradiție era exprimată de Sfinții Părinți, avându-l în frunte pe Sfântul Athanasie cel Mare, și care teologhiseau "precum pescarii", precum Sfinții Apostoli care, deși erau pescari analfabeți, au ajuns să trăiască Cincizecimea și, ca unii ce erau de-Dumnezeu-văzători, au văzut că "Lumină este Tatăl, Lumină este Cuvântul, Lumină este și Duhul Sfânt" și astfel au devenit teologi și au mărturisit că Fiul a fost născut de Tatăl după fire și nu a fost creat după voință, și de aceea este Dumnezeu adevărat. Astfel, foloseau pasaje de la Proroci, de la Apostoli și de la Părinții dinaintea lor, care erau de-Dumnezeu-văzători și nu teologhiseau filosofic.

Concluzia trasă a fost aceea că metoda teologiei nu este speculația, raționalismul, ci experiența în Hristos. Părinții Bisericii erau teologi empirici și același lucru este valabil și pentru Sfântul Spiridon.

Este important de spus că Sinodul I Ecumenic a fost un Sinod la care au fost convocați Părinți care suferiseră asupri și mucenicie pe vremea prigoanelor, acest Sinod a fost o "adunare a mărturisitorilor". Unuia îi lipsea un ochi, altuia o mână, cel de-al treilea avea răni pe trupul său: "adunare a mucenicilor" a fost Sinodul I Ecumenic, iar Sfinții Părinți care au luat parte sunt "răniții dumnezeiescului Mire". De aceea, ei au mărturisit ortodox. Suferind martiriul [trupesc], au dat mai apoi și mărturia credinței ortodoxe.

Asta înseamnă că teologia ortodoxă este empirică, nu speculativă, este expresie a ascezei și a experienței, iar nu rod al intelectului. Potrivit Sfântului Grigorie Teologul, Părinții teologhiseau "ca niște pescari", iar nu aristotelic; în chip duhovnicesc, iar nu demonic; bisericește, iar nu negustorește; spre folosul [sufletesc], iar nu spre fățarnicie". Și potrivit definiției bine țintite a Sfântului Grigorie Palama, "cei care pătimesc cele dumnezeiești sunt sfinții, iar nu intelectualii".

2. Cele de mai sus ar trebui să ne arate ce anume este credința ortodoxă.

Dacă citim imnul credinței cuprins în Epistola către Evrei a Sfântului Apostol Pavel, vom vedea că ea este empirică, nu intelectuală. Scrie Apostolul Pavel: „Care (toți Sfinții) prin credință, au biruit împărății, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s-au împuternicit, din slabi ce erau s-au făcut tari în război, au întors taberele vrăjmașilor pe fugă” (Evrei 11:33-34).

Această credință care biruiește împărății, care astupă gurile leilor, care stinge puterea focului etc. nu este una intelectuală, ci empirică, harismatică. Sfinții nu au biruit pe diavol și stihiiile lumii prin studiu intelectual, prin speculații, ci prin viața lui Hristos pe care o aveau în ei întru Duhul Sfânt și care le dădea putere. Prin această credință a săvârșit Sfântul Spiridon minunile.

Sunt importante și cele spuse de Sfântul Maxim Mărturisitorul pe această temă. Vorbind despre credință, el dă o definiție surprinzătoare: credința este putere relațională și legătură strânsă "a desăvârșitei uniri celei mai presus de fire și nemijlocite a celui ce crede cu Dumnezeu Cel crezut". Sfinții au dobândit

comuniunea cu Dumnezeu, iar noi urmăm credința lor, a Sfinților de-Dumnezeu-purtători.

De asemenea, tot Sfântul Maxim vorbește despre această credință nefalsificată și neamestecată cu alte idei străine: „Cel ce are credință nefalsificată în Hristos, are în el în întregime toate harismele dumnezeiești”. Fără credința nefalsificată nu poate nimeni să mărturisească credința și să sufere martiriul, nu are harisme și nu se poate mântui.

Pentru aceasta, Sfântul Maxim Mărturisitorul povățuiește: ”Să păstrăm acest mare și primordial medicament al mântuirii noastre: adică buna moștenire a credinței, mărturisind cu sufletul și cu gura plini de îndrăzneală, așa cum ne-au învățat Părinții noștri”. Dacă cercetăm cu luare aminte acest pasaj, vedem limpede cum credința este primul medicament al mântuirii; credința este bună moștenire pe care o primim de la Părinții dinaintea noastră, și trebuie să păzim acest leac, ca să ne tămăduim; trebuie să o mărturisim cu sufletul și cu gura, cu îndrăzneală și curaj, așa cum făceau și cum ne învățau Părinții noștri.

Dimpotrivă, potrivit Sfântului Maxim Mărturisitorul, amestecarea credinței Prorocilor, Apostolilor și Părinților cu părerile eterodocșilor care teologhiesc prin rațiune, înseamnă trădarea credinței. Scrie: „Căci trădare este schimbarea credinței celei drepte a Lui și cu privire la El (adică la Hristos) prin acceptarea unei mărturisiri a heterodocșilor și a unei învățături care Îl vinde pe El, spre negarea preasfântului Lui trup [luat] de la noi”.

Iubiți frați,

Această credință vie o avea Sfântul Spiridon, pe aceasta o mărturisea, prin aceasta făcea minuni, această credință l-a făcut Sfânt, această credință a făcut din sfântul lui trup sfinte moaște, aceasta l-a arătat Sfânt în Biserică și pentru aceasta este cinstit ca Sfânt. Suntem chemați să trăim credința ca viață, ca părtășie cu Dumnezeu. Lumea s-a săturat de vorbe goale, de verbalism teologic fără măsură, lumea vrea oameni arzând de această credință vie, care să biruiască toate duhurile vicleniei.

Desigur, trăim într-o perioadă de criză economică, pentru depășirea căreia se străduiesc conducătorii noștri politici, dar există și o altă criză, criza credinței ortodoxe, falsificarea adevărului, secularizarea din Biserică și în teologie. Astăzi se surpă credința adevărată, însăși viața Bisericii, aceea care face Sfinți.

Cât se poate de actual este cuvântul lui Hristos: „Dar Fiul Omului, când va veni, va găsi, oare, credință pe pământ?” (Luca 18:8). Cu siguranță va găsi biserici, construcții, centre spirituale, dar va mai găsi El oare credința vie pe care o avea Sfântul Spiridon și prin care făcea minuni?.

Doresc să îi mulțumesc Înaltpreasfințitului Mitropolit al Pireului, kir Serafim, iubit frate al meu în Hristos, care m-a invitat, pe mine și pe Mitropolitul Kifisiei, kir Chiril, să participăm la praznicul Sfântului Spiridon și mi-a dat bucuria de a vă împărtăși aceste gânduri. Înaltpreasfințitul Mitropolit al Pireului, kir Serafim, este un iubit frate al meu, pentru că, dincolo de lucrarea filantropică pe care o îndeplinește în Sfânta Mitropolia sa, mărturisește credința Prorocilor, a Apostolilor și a Părinților, credința Sinoadelor Ecumenice și o face cu îndrăzneală și curaj.

Mă rog ca Dumnezeu, pentru rugăciunile Sfântului Spiridon, să ne dea putere, ca să fim buni ucenici ai lui Hristos și ai Sfinților și să ne luptăm pentru Adevăr, într-o epocă de minciună și confuzie duhovnicească. Amin.

Înaltpreasfințitul Ierotheos Vlachos

preluat de pe sursa ortodoxiacatholica.wordpress.com